

LR Socialinės apsaugos ir darbo ministrei

2014-06-05 Nr. SR- 29

Algimantai Pabedinskienei

DĖL JAUNIMO GARANTIJŲ INICIATYVŲ PASIŪLYMŲ

Dažna jaunimo nedarbo priežastis yra praktinės patirties, atliekant darbą, į kurią jaunas žmogus kandidatuoja, stoka. Iš darbdavio perspektyvos dabartinėje darbo rinkoje toks reikalavimas yra suprantamas, nes konkurencija dėl darbo vietų yra nemaža ir tikėtina, jog kandidatas atitinkantis kvalifikacinius reikalavimus, atsiras.

Siekiant išspręsti šią problemą derėtų atkreipti dėmesį į jauną žmogų – nedirbantį ir nesimokantį arba moksleivį, studentą ir suteikti jam praktinių įgūdžių. Būdų kaip tai padaryti nereikia ieškoti toli – Lietuvos aukštosios mokyklos jau seniai daugumoje studijų programų taiko privalomąsias praktikas. Šių praktikų tikslas įtvirtinti studijose įgytas žinias ir ugdyti praktinius gebėjimus, kurie bus reikalingi dirbant. Vis dėlto praktikos, kaip privalomasis studijų dalykas, aukštajame moksle įtvirtintas jau daug metų, o anksčiau minėta problema – praktinės patirties stoka, vis dar yra labai aktuali.

Tai rodo, jog dabartinis praktikos modelis Lietuvos aukštosiose mokyklose turi trūkumų. Dažnai žiniasklaidoje, konferencijose girdima verslininkų, aukštųjų mokyklų socialinių partnerių, nuomonė, jog praktikų trukmę reikia ilginti aukojant kitas, teorinius studijų dalyko pagrindus formuojančias studijų programos dalis. Praktikų pasirinkimo vietą varžo regionas, studento finansinė ir socialinė padėtis. Lietuvos studentų sąjunga sutinka, jog ši problema egzistuoja ir yra aktuali ne tik valstybinėms institucijoms bei privačiam sektoriui, bet ir kiekvienam studentui. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvoje taikomų praktikos modelių problema yra ne jų trukmė, o kokybė.

Lietuvoje būtina atkreipti dėmesį į stažuočių poreikį vasaros metu, arba tik baigus studijas siekiant įgauti kuo daugiau darbo patirties ir įgūdžių susijusių su studijuojama

LIETUVOS STUDENTŲ SAJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

specialybe ar profesija. Galimybių stažuotis užsienyje tikrai galime rasti, tačiau panašių galimybių studentams stažuotis Lietuvoje – trūksta.

Šiuo metu vykdome Švietimo ir mokslo ministerijos finansuojamą projektą, kurio tikslas identifikuoti esminius praktikų modelio Lietuvoje trūkumus ir ištirti užsienio patirtis šiuo klausimu. Nors projektą pradėjome neseniai jau identifikavome keletą esminių, daugelyje Lietuvos aukštųjų mokyklų egzistuojančių, problemų, t.y. grįžtamojo ryšio trūkumą studentui, netinkamas praktikos atlikimo vietų atrankas ir visiško jų vertinimo iš studentų pusės nebuvimą, praktikos iškeltų tikslų aktualumą, įvertinimą bei kontrolę ir konsultacijas praktikos metu, aiškiai numatyta ir apibrėžta praktikų laiką, galimybės atostogas išnaudoti praktinių įgūdžių formavimui nebūvimą.

Projekto galutinis rezultatas: rekomendacijos Švietimo mokslo ministerijai ir Lietuvos aukštosios mokykloms kaip derėtų tobulinti praktikų sistemą. Tai reiškia, kad surinkus švietimo ekspertų nuomones, užsienio patirtį ir išanalizavus dabartinio modelio trūkumus bus sukurtas praktikų modelis, kuris atitiktų studentų lūkesčius ir suteiktų realių ir aktualių praktinių įgūdžių.

Šio projekto rezultatai gali būti plėtojami, o sukurtas praktikos modelis vystomas toliau, diferencijuojamas pagal skirtingas mokymosi pakopas, metodus ar studijų sritis.

Lietuvos studentų sąjunga siūlo Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai atkreipti dėmesį aktualią jaunimo nedarbo problemos dalį ir įtraukti į jaunimo garantijų priemonių planą nacionalinio praktikų tinklo sukūrimą.

Praktikų tinklas remtųsi išvystytu praktikos modeliu ir neapsiribotų tik studijuojančiais studentais, tačiau galėtų įtraukti ir baigusius studijas studentus. Tinklo sukūrimą galima išskirti į keletą etapų:

1. Taikytino praktikos modelio ir praktikų tinklo detalaus plano parengimas

Išgrynintas praktikų ir stažuotų modeliai, kurie būtų taikomi tinkle. Atkreipti dėmesį į ilgalaikį tinklo tikslą t.y. prieinamumą kiekvienam jaunam žmogui, tad ir į skirtingas jų patirtis (abiturientai, absolventai ir kita).

2. Kokybiškų praktikos vietų ir motyvuotų studentų suradimo proceso kūrimas.

Šiame etape bendradarbiaujant su aukštosiomis mokyklomis ir studentų savivaldomis būtų surenkama informacija apie praktikantus priimančias įstaigas ar įmones ir atsiliepinimus apie šias jas, atliekama analizė labiausiai trūkstančių praktikos vietų tam tikroms studijų kryptims. Įstaigoms ir įmonėms būtų siūloma prisijungti prie šio praktikų/stažuotųjų tinklo, įsijungusios į tinklą įmonės, būtų sertifikuojamos, kaip teikiančios kokybišką praktiką.

3. Tinklo plėtimas ir platesnio rato tinklo vartotojų pritraukimas.

Naudojant atrankos mechanizmus ir laikantis regioniško principo aktyvios paieškos pagalba identifikuojamos įstaigos ir įmonės, organizacijos, kuriose jaunimas galėtų atlikti praktiką. Šiose vietose dirbantys asmenys yra apmokomi – jiems yra pristatoma praktikos esmė, tikslas ir procedūra. Po kelių bandomųjų praktikų praktikos vieta yra įvertinama ir arba ji yra pašalinama iš praktikos vietų sąrašo arba jai suteikiamas kokybės ženklas.

4. Lygios galimybės atlikti praktiką/stažuotę, bei priimti praktikantą/stažuotoją

Sukuriamas finansinis mechanizmas siekiantis užtikrinti lygias galimybes nepriklausomai nuo jaunuolio socialinės padėties atlikti praktiką ar stažuote norimoje įmonėje. Įmonės skatinamos priimti jaunuolius praktikoms ir stažuotėms įvertinant papildomą darbo krūvį apmokant priimtus asmenis.

Sukūrus tokį praktikų/stažuotųjų tinklą atsirastų centralizuotas ir valdomas procesas, užtikrinantis praktikai ar stažuotei priimančios institucijos kokybę, taip pat įgalinantis įmonei surasti motyvuotą ir dirbti pasiruošusį praktikantą. Įgyvendinus šį projektą kiekvienam jaunam žmogui norinčiam įgyti praktinių įgūdžių būtų prieinamas platus, visus Lietuvos miestus apimantis tinklas praktikos vietų, kuriose jie įgytų realių įgūdžių ir reikalingos patirties. Šis tinklas jaunimo garantijų kontekste ne tik suteiktų praktikos

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS STUDENTŲ SĄJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

galimybę NEET sąvoką atitinkančiam jaunimui, tačiau veiktą kaip prevencinė priemonė lengvinant perėjimą iš aukštojo mokslo į darbo rinką.

Prezidentas

Paulius Baltokas

Kontaktinis asmuo: Paulius Baltokas, president@lss.lt, tel. nr. +37062623742

Adresas:
A.Vivulskio g. 36,
LT-03114, Vilnius
Lietuva

Tel.: (5) 268 53 30, 268 53 31
Faks.: (5) 261 17 97
El. paštas: info@lss.lt
www.lss.lt

A/s Nr.: 60000274725
AB SEB bankas,
Naujamiesčio fil.
Banko kodas: 70440